

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΟΚΤΟΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

**Αθήνα, 22/10/2024
Αριθ. πρωτ.: 10833/302682**

Ταχ.Δ/νση: Λ. Συγγρού 150
Ταχ.Κώδικας: 176 71 – ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο: 210 928 7241, 7167
email: biocides@minagric.gr

ΘΕΜΑ: «Ανανέωση της άδειας διάθεσης στην αγορά του βιοκτόνου (ΤΠ18, εντομοκτόνο) σκευάσματος STORM Wax Block Bait 4 gr».

**ΑΠΟΦΑΣΗ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2012 σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων και συγκεκριμένα τα άρθρα 19(5), 31, 37 και 40.
2. Το άρθ. 2 του ν. 721/1977 (Α' 298) «Περί εγκρίσεως κυκλοφορίας και ελέγχου των γεωργικών φαρμάκων, ως και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων».
3. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 492/2014 της Επιτροπής της 7^{ης} Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες για την ανανέωση των αδειών για βιοκτόνα προϊόντα που υπόκεινται σε αμοιβαία αναγνώριση.
4. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2008, «για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Τη με αριθ. 4616/52519/16-05-2016 (Β' 1367) κ.υ.α. με θέμα «Καθορισμός συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων».
6. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1383 της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 2017, για την ανανέωση της έγκρισης της flocumafen ως δραστικής ουσίας για χρήση σε βιοκτόνα του τύπου 14.

7. Την έγκριση του προϊόντος **STORM WAX BLOCK BAIT** που έλαβε στην Ελλάδα με αριθμό έγκρισης **ΤΠ14-0061 (R4BP3 Asset No: GR-0008375-0000)** σύμφωνα με την υπ' αριθ. 4872/66620/07-11-2018 απόφαση μας όπως ισχύει.
8. Την ανανέωση της έγκρισης του προϊόντος **STORM 4g** που έλαβε στην Ολλανδία (**R4BP3 Asset No: NL-0001871-0000**), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012.
9. Τις διατάξεις του ν. 4622/2019 (Α'133) με θέμα «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» και ειδικότερα το άρθρο 109 παρ. 1.
10. Τη με αριθ. 1881/286212 (Β' 4612/19-10-2020) υ.α. μεταβίβασης της εξουσίας υπογραφής «με εντολή Προϊσταμένου/-ης Γενικής Διεύθυνσης» του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε Προϊσταμένους ιεραρχικώς κατώτερων οργανικών μονάδων που υπάγονται στην οικεία Γενική Διεύθυνση.
11. Την με αριθ. 12143/344860/2023 υ.α. με θέμα «Όροι και προϋποθέσεις για την επαγγελματική χρήση βιοκτόνων προϊόντων τύπου 14 : τρωκτικοκτόνων, 18 : εντομοκτόνων, ακαρεοκτόνων και προϊόντων για την καταπολέμηση άλλων αρθροπόδων και 19 : απωθητικών και προσελκυστικών» (Β' 6524).
12. Τη αριθ. **BC-XV069648-82** αίτηση στο μητρώο βιοκτόνων (R4BP3), καθώς και τα με αρ. πρωτ. 4482/126617/12-05-2022 και 10833/302682/07-10-2024 συμπληρωματικά έγγραφα της ενδιαφερόμενης εταιρίας.

Αποφασίζουμε

- I. Ανανεώνουμε την οριστική έγκριση με αριθμό ΤΠ14-0061 (R4BP3 Asset No: GR-0008375-0000) του βιοκτόνου (τρωκτικοκτόνου) με τα ακόλουθα στοιχεία:**

- 1. Εμπορικό όνομα:** STORM Wax Block Bait 4gr, VEOR OPTI
- 2. Μορφή:** Ετοιμόχρηστο δόλωμα σε μορφή κηρωδών κύβων (BB)
- 3. Εγγυημένη σύνθεση:** Flocoumafen 0,005 % β/β
βοηθητικές ουσίες: 99.995 % β/β
Περιέχει τον πικραντικό – αποτρεπτικό παράγοντα: denatonium benzoate
χρώμα: μπλέ
- 4. Ελάχιστη περιεκτικότητα της τεχνικά καθαρής δραστικής ουσίας, σε καθαρή δραστική ουσία:** 95,5 %
- 5. Παρασκευαστής των δ.ο:** BASF Agro B.V.-Ελβετία
- 6. Κάτοχος της έγκρισης:** BASF Ελλάς Μονοπρόσωπη Α.Β.Ε.Ε., Παραδείσου 2 & Κηφισίας, 151 25 Μαρούσι
- 7. Παρασκευαστής του σκευάσματος:** BASF Agro B.V.-Ελβετία
- 8. Εργοστάσιο παρασκευής του σκευάσματος:** BASF plc. – Ηνωμένο Βασίλειο.

Εργοστάσιο συσκευασίας του σκευάσματος: α) BASF plc. – Ηνωμένο Βασίλειο.

β) BASF ΕΛΛΑΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΒΕΕ, ΒΙ.ΠΕ.
Σίνδου, Θεσ/νίκη

II. Ανανεώνουμε την συνημμένη Περίληψη Χαρακτηριστικών Προϊόντος, όπως αυτή επισυνάπτεται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσης απόφασης

III. Καταστήματα πώλησης

Το προϊόν θα πρέπει να πωλείται μόνο σε συνεργεία απεντομώσεων - μυοκτονιών που έχουν την κατά νόμο προβλεπόμενη άδεια και θα πρέπει να αναφέρει επί της ετικέτας τη φράση «Επιτρέπεται η πώλησή του σε αδειοδοτημένα συνεργεία απεντόμωσης- μυοκτονίας».

IV. ΗΜ . ΛΗΞΗΣ – ΟΡΟΙ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

α. Η παρούσα έγκριση ισχύει μέχρι **09-10-2029**.

β. Πριν τη λήξη της παρούσας έγκρισης, υποβάλλεται από τον κάτοχο αυτής, εφ' όσον ενδιαφέρεται, αίτηση ανανέωσης, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012 και σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 492/2014.

γ. Για την προστασία και κοινοχρησία των δεδομένων εφαρμόζονται τα άρθρα 59 έως και 64 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012.

δ. Η παρούσα έγκριση μπορεί να ανακληθεί οποιαδήποτε στιγμή εάν οι όροι για την απόκτηση της έγκρισης δεν πληρούνται ή έπαψαν να πληρούνται ή παρασχέθηκαν πλαστά ή παραπλανητικά στοιχεία βάσει των οποίων χορηγήθηκε αυτή.

V. ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1. Ο κάτοχος της έγκρισης είναι υποχρεωμένος σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή να ενημερώνει την Αρμόδια Αρχή για οποιεσδήποτε δυσμενείς επιδράσεις στον άνθρωπο ή/ και το περιβάλλον που περιήλθαν σε γνώση του από την χρήση του προϊόντος. Τυχόν απόκρυψη μιας τέτοιας πληροφορίας αποτελεί αδίκημα και διώκεται ποινικά ενώ παράλληλα ανακαλείται η έγκριση.
2. Ο κάτοχος της έγκρισης θα πρέπει να διατηρεί συνεχώς ενημερωμένους τους φακέλους του σκευάσματος που τηρούνται στην Αρμόδια Αρχή με βάση τα νεότερα επιστημονικά δεδομένα για οποιαδήποτε μελλοντική επανεξέταση.
3. Η διαφήμιση του σκευάσματος επιτρέπεται μόνο εφόσον είναι σύμφωνη με τους όρους της έγκρισης του σκευάσματος και την ισχύουσα νομοθεσία.
4. Η ετικέτα θα πρέπει να είναι σύμφωνη με το άρθρο 69 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012 και με την συνημμένη Περίληψη Χαρακτηριστικών Προϊόντος που αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της παρούσας απόφασης.

Στους παραβάτες της παρούσας επιβάλλονται οι ποινικές και διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 8 και 9 της ΚΥΑ 4616/52519 (ΦΕΚ 1367/Β/16-5-2016).

**«Με εντολή Προϊσταμένου Γεν. Δ/σης
Γεωργίας»**

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

Δρ. Α. ΜΑΥΡΙΔΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

BASF Hellas Μονοπρόσωπη ΑΒΕΕ, Παραδείσου 2 & Κηφισίας, 151 25 Μαρούσι
Ε.Σ.: Τμήμα Γ3

Περίληψη Χαρακτηριστικών Προϊόντος

STORM Wax Block Bait 4 gr

Στην παράγραφο 1.1 μπορεί να αναφέρονται περισσότερες εμπορικές ονομασίες

1. Διοικητικές πληροφορίες**1.1 Εμπορική ονομασία του προϊόντος**

Εμπορική ονομασία	Χώρα (κατά περίπτωση)
STORM Wax Block Bait 4 gr VEOR OPTI	ΕΛΛΑΔΑ

1.2 Κάτοχος της άδειας

Όνομα και διεύθυνση του κατόχου της έγκρισης	Όνομα	BASF Hellas Μονοπρόσωπη ΑΒΕΕ
	Διεύθυνση	Παραδείσου 2 & Κηφισίας 151 25 Μαρούσι
Αριθμός έγκρισης	ΤΠ14 - 0061	
Ημερομηνία έκδοσης	16/04/2014	
Ημερομηνία λήξης έγκρισης	09/10/2029	

1.3 Παρασκευαστής του προϊόντος

Όνομα παρασκευαστή	BASF Agro B.V., Arnhem (NL) – Freienbach Branch
Διεύθυνση παρασκευαστή	Huobstrasse 3 8808 Pfäffikon SZ Switzerland
Διεύθυνση εργοστασίου παρασκευής	St Michael's Industrial, Oldgate WA8 8TJ Widnes, Ηνωμένο Βασίλειο

1.4 Παρασκευαστής (ές) της (των) δραστικής (ών) ουσίας (ιών)

Δραστική ουσία	Flocoumafen
Όνομα παρασκευαστή	BASF Agro B.V., Arnhem (NL) – Freienbach Branch
Διεύθυνση παρασκευαστή	Huobstrasse 3 8808 Pfäffikon SZ Switzerland
Διεύθυνση εργοστασίου παρασκευής	Lower Road, Halebank WA8 8NS Widnes, Ηνωμένο Βασίλειο

2. Σύνθεση προϊόντος και τύπος σκευάσματος**2.1 Ποιοτικές και ποσοτικές πληροφορίες για την σύνθεση του προϊόντος**

Κοινό όνομα	Ονομασία κατά IUPAC	Δράση	CAS number	EC number	Περιεκτικό τητα (%)
flocoumafen	4-hydroxy-3-[(1RS,3RS;1RS,3RS)-1,2,3,4-tetrahydro-3- [4-	Δραστικ ή ουσία	90035-08-8	421-960-0	0.005

	(4-trifluoromethylbenzyloxy) phenyl]-1-naphthyl]coumarin				
Ortho-phenylphenol	Biphenyl-2-ol	Συντηρητικό	90-43-7	201-993-5	0.05

2.2 Τύπος σκευάσματος

RB – Δόλωμα, έτοιμο προς χρήση

3. Δηλώσεις επικινδυνότητας και προφύλαξης

Ταξινόμηση και επισήμανση του προϊόντος σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008

Ταξινόμηση	
Εικονογράμματα κινδύνου	
Προειδοποιητική λέξη	ΚΙΝΔΥΝΟΣ
Δήλωση επικινδυνότητας	H360D: Μπορεί να βλάψει το έμβρυο H373: Μπορεί να προκαλέσει βλάβες στα όργανα (αίμα) ύστερα από παρατεταμένη ή επανειλημμένη έκθεση
Δηλώσεις προφύλαξης	P101: Εάν ζητήσετε ιατρική συμβουλή, να έχετε μαζί σας τον περιέκτη του προϊόντος ή την ετικέτα. P102: Μακριά από παιδιά. P103: Διαβάστε την ετικέτα πριν από την χρήση. P201: Εφοδιαστείτε με τις ειδικές οδηγίες πριν από τη χρήση. P202: Μην το χρησιμοποιήσετε πριν διαβάσετε και κατανοήσετε όλες τις οδηγίες προφύλαξης. P260: Μην αναπνέετε σκόνη. P280: Να φοράτε προστατευτικά γάντια P308+P313: ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ έκθεσης ή πιθανής έκθεσης: Συμβουλευτείτε/Επισκεφθείτε γιατρό. P314: Συμβουλευθείτε/Επισκεφθείτε γιατρό εάν αισθανθείτε αδιαθεσία. P405: Φυλάσσεται κλειδωμένο. P501: Διάθεση του περιεχομένου/περιέκτη σε κατάλληλα σημεία συλλογής.

4. Εγκεκριμένες χρήσεις**Πίνακας 1. Χρήση 1: Κατά των ποντικών και αρουραίων-Επαγγελματίες χρήστες - Εσωτερικοί χώροι**

Τύπος προϊόντος	ΤΠ14 – Τρωκτικοκτόνο
Όπου είναι σχετικό, ακριβής περιγραφή της εγκεκριμένης χρήσης	Δεν είναι σχετικό για τα τρωκτικοκτόνα.
Στόχος (συμπεριλαμβανομένου και του σταδίου ανάπτυξης)	Επιστημονική ονομασία: Mus musculus Κοινή ονομασία: Οικιακός ποντικός Στάδιο ανάπτυξης: Ενήλικα και νεαρά άτομα Επιστημονική ονομασία: Rattus norvegicus Κοινή ονομασία: Καφέ αρουραίος Στάδιο ανάπτυξης: Ενήλικα και νεαρά άτομα Επιστημονική ονομασία: Rattus rattus Κοινή ονομασία: Αρουραίος της οροφής Στάδιο ανάπτυξης: Ενήλικα και νεαρά άτομα
Πεδίο εφαρμογής	Εσωτερικοί χώροι
Μέθοδος (οι) εφαρμογής	Δολωματική εφαρμογή – Περιοδική Δόλωση: - Δόλωμα έτοιμο προς χρήση που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί σε δολωματικούς σταθμούς ασφαλείας (ανθεκτικούς στην παραβίαση). - Καλυπτόμενα και προστατευμένα σημεία δόλωσης (μόνο σε περίπτωση που έχουν το ίδιο επίπεδο ασφαλείας για τα θηλαστικά μη-στόχους και τους ανθρώπους με τους δολωματικούς σταθμούς ασφαλείας).
Δόση και συχνότητα εφαρμογής	<u>Για ποντικούς:</u> 16-32 γραμ. ανά δολωματικό σταθμό (αντιστοιχεί σε 4- 8 δολώματα). <u>Για αρουραίους:</u> 32-60 γραμ. ανά δολωματικό σταθμό (αντιστοιχεί σε 8 - 15 δολώματα). <u>Τεχνική περιοδικής δόλωσης:</u> Μέγιστος αριθμός 4 εφαρμογών με μία αρχική εφαρμογή και τρεις αναπληρώσεις τις ημέρες 1, 4, 8 και 15. Μετακινήστε οποιοδήποτε ανέγγιχτο δόλωμα σε ενεργές περιοχές. Σε κάθε επίσκεψη, αντικαταστήστε το δόλωμα που έχει καταναλωθεί. Τοποθετήστε το δόλωμα σε όλη την προσβεβλημένη περιοχή, σε δολωματικούς σταθμούς ασφαλείας ανθεκτικούς στην

	παραβίαση ή σε καλυμμένα και προστατευμένα σημεία δόλωσης. Εάν δεν επιτευχθεί έλεγχος, ερευνήστε ξανά τον τόπο για να διαπιστώσετε τους λόγους και να εξετάσετε το ενδεχόμενο επανατοποθέτησης ή αύξησης του αριθμού των σημείων δόλωσης.			
Κατηγορία (ες) χρηστών	Επαγγελματίες χρήστες			
Μέγεθος και είδος συσκευασίας	Είδος συσκευασίας	Μέγεθος/ όγκος συσκευασίας	Υλικό συσκευασίας	Κλείσιμο (είδος και υλικό)
	Πλαστικό δοχείο (κάδος, φιάλη, βάζο ή παρόμοιο) με επανασφραγιζόμενο πώμα που περιέχει είτε χύμα δολώματα είτε φακελάκια των 16 έως 60 g δολώματος	1.5 έως 10 κιλά	PP, HDPE, PET, PE, ή LDPE	Πώμα: PP, HDPE, PET, PE, ή LDPE
	Επανασφραγιζόμενη σακούλα , που περιέχει είτε χύμα δολώματα είτε φακελάκια των 16 έως 60 g δολώματος	1.5 έως 10 κιλά	χαρτί πλαστικοποιημένο με PE / PP / PET / HDPE	Επανασφραγιζόμενες εύκαμπτες σακούλες
	Επανασφραγιζόμενο επενδεδυμένο χαρτοκιβώτιο , που περιέχει είτε χύμα δολώματα είτε φακελάκια των 16 έως 60 g δολώματος	1.5 έως 10 κιλά	χαρτόνι με επένδυση LDPE	Επανασφραγιζόμενο χαρτοκιβώτιο

4.1.1. Οδηγίες χρήσης ανά χρήση

- Αντικαταστήστε το δόλωμα που έχει καταναλωθεί μόνο μετά από 3 ημέρες και στη συνέχεια σε μεσοδιαστήματα 7 ημερών το πολύ. Συλλέξτε τυχόν διασκορπισμένο δόλωμα και νεκρά τρωκτικά.
- Η συχνότητα των επισκέψεων στην περιοχή καταπολέμησης θα πρέπει να είναι στη διακριτική ευχέρεια του χειριστή, βάσει της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στην αρχή του σχεδιασμού της καταπολέμησης. Αυτή η συχνότητα θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις συστάσεις που παρέχονται από τον σχετικό κώδικα βέλτιστης πρακτικής.
- [Όταν παρέχονται] Ακολουθήστε συγκεκριμένες οδηγίες που παρέχονται από τον σχετικό κώδικα ορθής πρακτικής σε εθνικό επίπεδο.
- [Όταν παρέχονται] Ακολουθήστε τυχόν πρόσθετες οδηγίες που παρέχονται από τον σχετικό κώδικα βέλτιστης πρακτικής.

- Απομακρύνετε τυχόν υπόλοιπο δολώματος όταν λήξει η περίοδος αντιμετώπισης των τρωκτικών.

4.1.2. Μέτρα μετριασμού κινδύνου ανά χρήση

- Όπου είναι δυνατό, πριν την εφαρμογή ενημερώστε τυχόν παρισταμένους (π.χ. άτομα που διαμένουν ή εργάζονται στην περιοχή όπου θα γίνει εφαρμογή) ότι θα γίνει εφαρμογή για την αντιμετώπιση τρωκτικών [σύμφωνα με τον ισχύοντα κώδικα ορθής πρακτικής, εάν υπάρχει].
- Εξετάστε το ενδεχόμενο λήψης προληπτικών μέτρων (π.χ. καλύψτε τις οπές, απομακρύνετε πιθανές τροφές και νερό όσο πιο μακριά γίνεται) ώστε να βελτιώσετε τη λήψη των δολωμάτων και να μειώσετε την πιθανότητα νέας εισβολής τρωκτικών.
- Για να μειωθεί ο κίνδυνος δευτερογενούς δηλητηρίασης, αναζητήστε και απομακρύνετε τα νεκρά τρωκτικά ανά τακτά χρονικά διαστήματα κατά την διάρκεια της αντιμετώπισης, σύμφωνα με τις συστάσεις που δίνονται από τον σχετικό κώδικα ορθής πρακτικής.
- Μην χρησιμοποιείται το προϊόν ως μόνιμα δολώματα για την πρόληψη προσβολής από τρωκτικά ή παρακολούθηση της δραστηριότητας των τρωκτικών.

4.1.3. Στοιχεία των πιθανών άμεσων ή έμμεσων επιπτώσεων, οδηγίες πρώτων βοηθειών και επείγοντα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος που σχετίζονται με τη χρήση

- Όταν τοποθετείτε δολωματικούς σταθμούς κοντά σε συστήματα αποστράγγισης νερού, βεβαιωθείτε ότι αποφεύγεται η επαφή του δολώματος με το νερό.

4.1.4 Οδηγίες για την ασφαλή τελική διάθεση του προϊόντος και της συσκευασίας του που σχετίζονται με τη χρήση

Δείτε τις γενικές οδηγίες χρήσης.

4.1.5 Συνθήκες αποθήκευσης και διάρκεια ζωής του προϊόντος υπό κανονικές συνθήκες αποθήκευσης που σχετίζονται με τη χρήση

Δείτε τις γενικές οδηγίες χρήσης.

Πίνακας 2. Χρήση 2: Κατά των ποντικών και αρουραίων- Επαγγελματίες χρήστες - Εξωτερικοί χώροι, γύρω από κτίρια.

Τύπος προϊόντος	ΤΠ14 – Τρωκτικοκτόνο
Όπου είναι σχετικό, ακριβής περιγραφή της εγκεκριμένης χρήσης	Δεν είναι σχετικό για τα τρωκτικοκτόνα.
Στόχος (συμπεριλαμβανο	Επιστημονική ονομασία: <i>Mus musculus</i> Κοινή ονομασία: Οικιακός ποντικός

μένου και του σταδίου ανάπτυξης)	Στάδιο ανάπτυξης: Ενήλικα και νεαρά άτομα Επιστημονική ονομασία: <i>Rattus norvegicus</i> Κοινή ονομασία: Καφέ αρουραίος Στάδιο ανάπτυξης: Ενήλικα και νεαρά άτομα Επιστημονική ονομασία: <i>Rattus rattus</i> Κοινή ονομασία: Αρουραίος της οροφής Στάδιο ανάπτυξης: Ενήλικα και νεαρά άτομα
Πεδίο εφαρμογής	Εξωτερικοί χώροι – γύρω από κτίρια.
Μέθοδος (οι) εφαρμογής	Δολωματική εφαρμογή – Περιοδική Δόλωση: - Δόλωμα έτοιμο προς χρήση που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί σε δολωματικούς σταθμούς ασφαλείας (ανθεκτικούς στην παραβίαση). - Καλυπτόμενα και προστατευμένα σημεία δόλωσης (μόνο σε περίπτωση που έχουν το ίδιο επίπεδο ασφαλείας για τα θηλαστικά μη-στόχους και τους ανθρώπους με τους δολωματικούς σταθμούς ασφαλείας). - Απ' ευθείας τοποθέτηση δολώματος σε στοές των αρουραίων στο έδαφος.
Δόση και συχνότητα εφαρμογής	<u>Για ποντικούς:</u> 16-32 γραμ. ανά σημείο δόλωσης (αντιστοιχεί σε 4-8 δολώματα των 4 γραμ.). <u>Για αρουραίους:</u> 32-60 γραμ. ανά σημείο δόλωσης (αντιστοιχεί σε 8-15 δολώματα των 4 γραμ.). Τεχνική περιοδικής δόλωσης: Μέγιστος αριθμός 4 εφαρμογών με μία αρχική εφαρμογή και τρεις αναπληρώσεις τις ημέρες 1, 4, 8 και 15 στα σημεία δόλωσης ή τους δολωματικούς σταθμούς. Μετακινήστε οποιοδήποτε ανέγγιχτο δόλωμα σε ενεργές περιοχές. Σε κάθε επίσκεψη, αντικαταστήστε το δόλωμα που έχει καταναλωθεί. Τοποθετήστε το δόλωμα σε όλη την προσβεβλημένη περιοχή, σε δολωματικούς σταθμούς ασφαλείας ανθεκτικούς στην παραβίαση ή σε καλυμμένα και προστατευμένα σημεία δόλωσης. Εάν δεν επιτευχθεί έλεγχος, ερευνήστε ξανά τον τόπο για να διαπιστώσετε τους λόγους και να εξετάσετε το ενδεχόμενο επανατοποθέτησης ή αύξησης του αριθμού των σημείων δόλωσης. Χρήση σε στοές: Αρουραίοι: 32 - 60 γραμ. δολώματος ανά στοά. Μέγιστος αριθμός εφαρμογών σε στοές: 1
Κατηγορία (ες) χρηστών	Επαγγελματίες χρήστες

Μέγεθος και είδος συσκευασίας	Είδος συσκευασίας	Μέγεθος/ όγκος συσκευασίας	Υλικό συσκευασίας	Κλείσιμο (είδος και υλικό)
	Πλαστικό δοχείο (κάδος, φιάλη, βάζο ή παρόμοιο) με επανασφραγιζόμενο πώμα που περιέχει είτε χύμα δολώματα είτε φακελάκια των 16 έως 60 g δολώματος	1.5 έως 10 κιλά	PP, HDPE, PET, PE, ή LDPE	Πώμα: PP, HDPE, PET, PE, ή LDPE
	Επανασφραγιζόμενη σακούλα , που περιέχει είτε χύμα δολώματα είτε φακελάκια των 16 έως 60 g δολώματος	1.5 έως 10 κιλά	χαρτί πλαστικοποιημένο με PE / PP / PET / HDPE	Επανασφραγιζόμενες εύκαμπτες σακούλες
	Επανασφραγιζόμενο επενδεδυμένο χαρτοκιβώτιο , που περιέχει είτε χύμα δολώματα είτε φακελάκια των 16 έως 60 g δολώματος	1.5 έως 10 κιλά	χαρτόνι με επένδυση LDPE	Επανασφραγιζόμενο χαρτοκιβώτιο

4.1.1. Οδηγίες χρήσης ανά χρήση

- Αντικαταστήστε το δόλωμα που έχει καταναλωθεί μόνο μετά από 3 ημέρες και στη συνέχεια σε μεσοδιαστήματα 7 ημερών το πολύ. Συλλέξτε τυχόν χυμένο δόλωμα και νεκρά τρωκτικά.
- Η συχνότητα των επισκέψεων στην περιοχή αντιμετώπισης θα πρέπει να είναι στη διακριτική ευχέρεια του χειριστή, βάσει της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στην αρχή του σχεδιασμού της αντιμετώπισης. Αυτή η συχνότητα θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις συστάσεις που παρέχονται από τον σχετικό κώδικα βέλτιστης πρακτικής. Για χρήση σε εξωτερικούς χώρους, τα σημεία δόλωσης πρέπει να καλύπτονται και να τοποθετούνται σε στρατηγικές θέσεις για να ελαχιστοποιείται η έκθεση σε μη στοχευόμενα είδη.
- Τα δολώματα θα πρέπει να τοποθετούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιείται η έκθεση σε μη στοχευόμενα είδη και παιδιά.
- Καλύψτε ή φράξτε τις εισόδους των δολωμένων στοών, ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος απόρριψης και διασκορπισμού των δολωμάτων.
- [Όταν παρέχονται] Ακολουθήστε συγκεκριμένες οδηγίες που παρέχονται από τον σχετικό κώδικα ορθής πρακτικής σε εθνικό επίπεδο.
- Προστατέψτε τα δολώματα από ατμοσφαιρικές συνθήκες. Τοποθετείτε τα σημεία δόλωσης σε χώρους οι οποίοι δεν είναι πιθανό να πλημμυρίσουν.
- Αντικαταστήστε οποιοδήποτε δόλωμα σε σημείο δόλωσης που έχει υποστεί ζημιά ή έχει μολυνθεί (π.χ. από υγρασία, ρύπους κ.λ.π.).
- Απομακρύνετε τυχόν υπόλοιπο δολώματος όταν λήξει η περίοδος αντιμετώπισης των τρωκτικών.

- [Όταν παρέχονται] Ακολουθήστε τυχόν πρόσθετες οδηγίες που παρέχονται από τον σχετικό κώδικα βέλτιστης πρακτικής.

4.1.2. Μέτρα μετριασμού κινδύνου ανά χρήση

- Όπου είναι δυνατό, πριν την εφαρμογή ενημερώστε τυχόν παρισταμένους (π.χ. άτομα που διαμένουν ή εργάζονται στην περιοχή όπου θα γίνει εφαρμογή) ότι θα γίνει εφαρμογή για την αντιμετώπιση τρωκτικών [σύμφωνα με τον ισχύοντα κώδικα ορθής πρακτικής, εάν υπάρχει].
- Εξετάστε το ενδεχόμενο λήψης προληπτικών μέτρων (π.χ. καλύψτε τις οπές, απομακρύνετε πιθανές τροφές και νερό όσο πιο μακριά γίνεται) ώστε να βελτιώσετε τη λήψη των δολωμάτων και να μειώσετε την πιθανότητα νέας εισβολής τρωκτικών.
- Για να μειωθεί ο κίνδυνος δευτερογενούς δηλητηρίασης, αναζητήστε και απομακρύνετε τα νεκρά τρωκτικά ανά τακτά χρονικά διαστήματα κατά την διάρκεια της καταπολέμησης, σύμφωνα με τις συστάσεις που δίνονται από τον σχετικό κώδικα ορθής πρακτικής.
- Μην χρησιμοποιείται το προϊόν ως μόνιμα δολώματα για την πρόληψη προσβολής από τρωκτικά ή παρακολούθηση της δραστηριότητας των τρωκτικών
- Για να μειώσετε τον κίνδυνο δευτερογενούς δηλητηρίασης μέσω γυμνοσάλιαγκων/σαλιγκαριών, επιθεωρήστε τα δολώματα και τους δολωματικούς σταθμούς για παρουσία γυμνοσάλιαγκων/σαλιγκαριών ανά τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια της αντιμετώπισης. Σε περίπτωση που υπάρχουν γυμνοσάλιαγκες/σαλιγκάρια, μετακινήστε το δόλωμα/τους δολωματικούς σταθμούς σε άλλη θέση εντός της μολυσμένης από τρωκτικά περιοχής, μακριά από γυμνοσάλιαγκες/σαλιγκάρια.
- Συλλέξτε τους γυμνοσάλιαγκες/τα σαλιγκάρια που υπάρχουν κοντά ή μέσα στο δολωματικό σταθμό και απορρίψτε τους γυμνοσάλιαγκες/τα σαλιγκάρια με τρόπο που προστατεύει τα μη στοχευόμενα ζώα από έκθεση σε αυτούς/αυτά.
- Τα δολώματα πρέπει να εφαρμόζονται με τρόπο που να μην έρχονται σε επαφή με το νερό και να μην ξεπλένονται.
- Μην τοποθετείτε δόλωμα κοντά σε υδάτινα ρεύματα όταν αναμένεται έντονη βροχή.

4.1.3. Στοιχεία των πιθανών άμεσων ή έμμεσων επιπτώσεων, οδηγίες πρώτων βοηθειών και επείγοντα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος που σχετίζονται με τη χρήση

- Όταν τοποθετείτε δολωματικούς σταθμούς κοντά σε επιφανειακά ύδατα (π.χ. ποτάμια, λίμνες, κανάλια νερού, χαντάκια, αυλάκια άρδευσης) ή συστήματα αποστράγγισης, βεβαιωθείτε ότι αποφεύγεται η επαφή δολώματος με το νερό.

4.1.4 Οδηγίες για την ασφαλή τελική διάθεση του προϊόντος και της συσκευασίας του που σχετίζονται με τη χρήση

Δείτε τις γενικές οδηγίες χρήσης.

4.1.5 Συνθήκες αποθήκευσης και διάρκεια ζωής του προϊόντος υπό κανονικές συνθήκες αποθήκευσης που σχετίζονται με τη χρήση

Δείτε τις γενικές οδηγίες χρήσης.

5. Οδηγίες για τη χρήση**5.1 Οδηγίες χρήσης**

- Πριν το χρησιμοποιήσετε, διαβάστε και ακολουθήστε τις οδηγίες χρήσης του προϊόντος, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία συνοδεύει το προϊόν ή παρέχεται από το σημείο πώλησης.
- Καθαρίστε το χώρο από πιθανές τροφές στις οποίες έχουν πρόσβαση τα τρωκτικά (π.χ. χυμένοι σπόροι ή απορρίμματα τροφίμων). Ωστόσο, μην καθαρίσετε τον μολυσμένο από τρωκτικά χώρο ακριβώς πριν την έναρξη της περιόδου αντιμετώπισης, καθώς κάτι τέτοιο διαταράσσει τον πληθυσμό των τρωκτικών και δυσκολεύει την αποδοχή του δολώματος από τα τρωκτικά.
- Το προϊόν θα πρέπει να τοποθετείται κοντά στα σημεία όπου έχει παρατηρηθεί δραστηριότητα τρωκτικών (π.χ. προσδιορισμένες διαδρομές, σημεία κατασκευής φωλιάς, σημεία τροφής, τρύπες, λαγούμια, κ.λπ.).
- Όπου είναι δυνατό, οι δολωματικοί σταθμοί θα πρέπει να στερεώνονται στο έδαφος ή σε άλλες κατασκευές.
- Τοποθετείτε το προϊόν μακριά από παιδιά, πτηνά, κατοικίδια ζώα, παραγωγικά ζώα και άλλα ζώα μη στόχους.
- Τοποθετείτε το προϊόν μακριά από τρόφιμα, ποτά και ζωοτροφές, καθώς και μακριά από μαγειρικά σκεύη ή επιφάνειες που έρχονται σε επαφή με αυτά.
- Μην τρώτε, πίνετε ή καπνίζετε, όταν χρησιμοποιείτε το προϊόν. Πλύνετε τα χέρια σας και τα εκτεθειμένα μέρη του σώματος αμέσως μετά τη χρήση του.
- Το προϊόν θα πρέπει να τοποθετείται κοντά στα σημεία όπου έχει παρατηρηθεί δραστηριότητα τρωκτικών (π.χ. προσδιορισμένες διαδρομές, σημεία κατασκευής φωλιάς, σημεία τροφής, τρύπες, λαγούμια, κ.λπ.).
- Πριν την έναρξη της εφαρμογής, διενεργήστε επιτόπιο έλεγχο στην προσβεβλημένη περιοχή ώστε να προσδιορίσετε τα είδη των τρωκτικών, τους χώρους δραστηριότητάς τους, καθώς και την πιθανή αιτία και έκταση της προσβολής.
- Το προϊόν θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης αντιμετώπισης τρωκτικών (IPM) που θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, μέτρα υγιεινής και, όπου είναι δυνατό, φυσικές μεθόδους αντιμετώπισης.
- Οι δολωματικοί σταθμοί θα πρέπει να φέρουν σαφή σήμανση που να δηλώνει ότι περιέχουν τρωκτικοκτόνα και ότι δεν πρέπει να μετακινούνται ή να ανοίγονται (δείτε την ενότητα 5.3 για τις πληροφορίες που πρέπει να εμφανίζονται στην ετικέτα).
- [Εάν το απαιτεί η εθνική νομοθεσία] Όταν το προϊόν χρησιμοποιείται σε δημόσιους χώρους, οι περιοχές στις οποίες έχει γίνει εφαρμογή με τρωκτικοκτόνα θα πρέπει να επισημαίνονται καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής και να υπάρχει ειδοποίηση που να επεξηγεί τον κίνδυνο πρωτογενούς ή δευτερογενούς δηλητηρίασης από το αντιπηκτικό, ενώ κατά μήκος των περιοχών τοποθέτησης δολωμάτων θα πρέπει να αναφέρονται και τα μέτρα πρώτων βοηθειών που πρέπει να ληφθούν σε περίπτωση δηλητηρίασης.
- Τα δολώματα θα πρέπει να ασφαλίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην είναι δυνατό να συρθούν εκτός του δολωματικού σταθμού.

- Φοράτε γάντια χημικής προστασίας κατά το στάδιο χειρισμού του προϊόντος (το υλικό των γαντιών θα προσδιορίζεται από τον κάτοχο της άδειας στις πληροφορίες προϊόντος).
- Εάν η πρόσληψη του δολώματος από τα τρωκτικά είναι χαμηλή σε σύγκριση με το μέγεθος της προσβολής, εξετάστε το ενδεχόμενο να μετακινήσετε τους δολωματικούς σταθμούς σε άλλα σημεία και να χρησιμοποιήσετε δολώματα με διαφορετική σύνθεση.
- Εάν μετά από 35 ημέρες από την έναρξη της εφαρμογής, συνεχίζεται η κατανάλωση δολωμάτων και δεν παρατηρείται καμία μείωση στη δραστηριότητα των τρωκτικών, τότε θα πρέπει να προσδιοριστεί η πιθανή αιτία που το προκαλεί. Όταν έχουν αποκλειστεί άλλα αίτια, είναι πιθανόν τα τρωκτικά να έχουν αναπτύξει ανθεκτικότητα. Σε αυτή την περίπτωση, εξετάστε το ενδεχόμενο χρήσης ενός μη αντιπηκτικού τρωκτικοκτόνου, όπου υπάρχει, ή ενός ισχυρότερου αντιπηκτικού τρωκτικοκτόνου. Επίσης, εξετάστε το ενδεχόμενο χρήσης παγίδων, ως ένα εναλλακτικό μέτρο ελέγχου.
- Μην τρώτε, πίνετε ή καπνίζετε, όταν χρησιμοποιείτε το προϊόν. Πλύνετε τα χέρια σας και τα εκτεθειμένα μέρη του σώματος αμέσως μετά τη χρήση του.

5.2 Μέτρα μετριασμού κινδύνου

- Εξετάστε το ενδεχόμενο λήψης προληπτικών μέτρων (π.χ. καλύψτε τις οπές, απομακρύνετε πιθανές τροφές και νερό όσο πιο μακριά γίνεται) ώστε να βελτιώσετε τη λήψη των δολωμάτων και να μειώσετε την πιθανότητα νέας εισβολής τρωκτικών.
- Μην χρησιμοποιείται το προϊόν ως μόνιμη δόλωση για την πρόληψη προσβολής από τρωκτικά ή παρακολούθηση της δραστηριότητας των τρωκτικών.
- Απορρίψτε τα νεκρά τρωκτικά σύμφωνα με τις τοπικές απαιτήσεις.
- Με τη χρήση αυτού του προϊόντος ο πληθυσμός των τρωκτικών θα πρέπει να εξαλειφθεί εντός 35 ημερών. Οι πληροφορίες που παρέχονται με το προϊόν (π.χ. ετικέτα και/ή φύλλο οδηγιών χρήσης) θα συνιστούν σαφώς ότι, σε περίπτωση που υπάρχουν υπόνοιες για αναποτελεσματικότητα της εφαρμογής (δηλαδή, η δραστηριότητα των τρωκτικών συνεχίζεται), ο χρήστης θα πρέπει να ζητήσει τη συμβουλή του προμηθευτή του προϊόντος ή να επικοινωνήσει με συνεργείο απεντομώσεων-μυοκτονιών.
- Αναζητήστε και απομακρύνετε τα νεκρά τρωκτικά κατά τη διάρκεια της περιόδου καταπολέμησης, με την ίδια συχνότητα επιθεώρησης των δολωματικών σταθμών.
- Όπου είναι δυνατό, πριν την εφαρμογή ενημερώστε τυχόν παρισταμένους (π.χ. άτομα που διαμένουν ή εργάζονται στην περιοχή όπου θα γίνει εφαρμογή) ότι θα γίνει εφαρμογή για την αντιμετώπιση τρωκτικών [σύμφωνα με τον ισχύοντα κώδικα ορθής πρακτικής, εάν υπάρχει].
- Τα προϊόντα δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται πέραν των 35 ημερών χωρίς αξιολόγηση της κατάστασης της προσβολής και της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής.
- Οι πληροφορίες που παρέχονται στο προϊόν (π.χ. ετικέτα και/ή φύλλο οδηγιών χρήσης) θα πρέπει να αναγράφουν σαφώς ότι το προϊόν θα παρέχεται μόνο σε επαγγελματίες χρήστες (π.χ. "μόνο για επαγγελματίες χρήστες").
- Να μην χρησιμοποιείται σε περιοχές όπου υπάρχει υποψία ανθεκτικότητας στην δραστική ουσία.
- Για λόγους διαχείρισης της ανθεκτικότητας, μην εναλλάσσετε τα αντιπηκτικά σκευάσματα με

άλλα αντιπηκτικά παρόμοιας ή χαμηλότερης ισχύος. Για εναλλαγή χρήσης με άλλα τρωκτικοκτόνα, εξετάστε το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσετε μη αντιπηκτικό τρωκτικοκτόνο, εάν υπάρχει, ή ένα ισχυρότερο αντιπηκτικό τρωκτικοκτόνο.

- Μεταξύ των εφαρμογών, μην πλένετε με νερό τους δολωματικούς σταθμούς ή τα σύνεργα που χρησιμοποιείτε σε καλυμμένα και προστατευμένα σημεία τοποθέτησης δολωμάτων.

5.3 Αναλυτικά στοιχεία για τις πιθανές άμεσες ή έμμεσες παρενέργειες και για τις οδηγίες πρώτων βοηθειών καθώς και για έκτατα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος

- Αυτό το προϊόν περιέχει αντιπηκτική ουσία. Σε περίπτωση κατάποσης, τα συμπτώματα, τα οποία ενδέχεται να καθυστερήσουν να εμφανιστούν, μπορεί να περιλαμβάνουν ρινορραγία και αιμορραγία στα ούλα. Σε σοβαρές περιπτώσεις, ενδέχεται να εμφανιστούν μώλωπες και αίμα στα κόπρανα ή τα ούρα.

- Αντίδοτο: Βιταμίνη K1 χορηγούμενη μόνο από ιατρικό/κτηνιατρικό προσωπικό.

- Σε περίπτωση δερματικής έκθεσης, πλύνετε πρώτα το δέρμα με νερό και στη συνέχεια, με νερό και σαπούνι.

- Σε περίπτωση οφθαλμικής έκθεσης, ξεπλύνετε τα μάτια με υγρό έκπλυσης ματιών ή σκέτο νερό, κρατήστε τα βλέφαρα ανοικτά για τουλάχιστον 10 λεπτά.

- Σε περίπτωση στοματικής έκθεσης, ξεπλύνετε το στόμα προσεκτικά με νερό. Ποτέ μη χορηγείτε οτιδήποτε από το στόμα σε αναίσθητο άτομο. Μην προκαλείτε εμετό.

- Σε περίπτωση κατάποσης, ζητείστε αμέσως ιατρική συμβουλή και δείξτε το δοχείο ή την ετικέτα του προϊόντος. Επικοινωνήστε με έναν κτηνίατρο σε περίπτωση κατάποσης από κατοικίδιο.

- Οι δολωματικοί σταθμοί πρέπει να επισημαίνονται με τις ακόλουθες πληροφορίες: "να μην μετακινείται και να μην ανοίγεται", "περιέχει τρωκτικοκτόνο", "ονομασία προϊόντος ή αριθμός έγκρισης", "δραστική(-ές) ουσία(-ες)" και "σε περίπτωση ατυχήματος, τηλεφωνήστε στο Κέντρο Δηλητηριάσεων [Τηλέφωνο κέντρου δηλητηριάσεων 210 77 93 777]".

Τηλέφωνο κέντρου δηλητηριάσεων **210 77 93 777**

- Επικίνδυνο για τα άγρια ζώα.

5.4 Οδηγίες για την ασφαλή διάθεση του προϊόντος και της συσκευασίας του

- Κατά το τέλος της περιόδου καταπολέμησης, απορρίψτε τυχόν δόλωμα που δεν έχει καταναλωθεί και τη συσκευασία του προϊόντος σύμφωνα με τις τοπικές απαιτήσεις.

- Μην επαναχρησιμοποιείτε αυτήν την συσκευασία για οποιοδήποτε άλλο σκοπό.

- Συστήνεται η χρήση γαντιών.

5.5 Συνθήκες αποθήκευσης και χρόνος ζωής του προϊόντος υπό κανονικές συνθήκες αποθήκευσης

- Αποθηκεύστε σε στεγνό, δροσερό και καλά αεριζόμενο χώρο. Διατηρείτε το δοχείο κλειστό και μακριά από το ηλιακό φως.
- Αποθηκεύστε σε χώρους στους οποίους δεν έχουν πρόσβαση παιδιά, πτηνά, κατοικίδια ζώα και παραγωγικά ζώα.
- Διάρκεια ζωής προϊόντος: 3 χρόνια. Το προϊόν δεν πρέπει να αποθηκεύεται σε θερμοκρασία μεγαλύτερη από 30°C

6. Άλλες πληροφορίες

- Λόγω της καθυστερημένης δράσης των αντιπηκτικών τρωκτικοκτόνων, απαιτούνται 4 έως 10 ημέρες από την κατανάλωση του δολώματος από τα τρωκτικά για να υπάρξει αποτελεσματικότητα.
- Τα τρωκτικά μπορεί να είναι φορείς νόσων. Μην αγγίζετε νεκρά τρωκτικά με γυμνά χέρια, κατά την απόρριψή τους. Χρησιμοποιείτε γάντια ή εργαλεία, όπως λαβίδες.
- Το παρόν προϊόν περιέχει έναν πικραντικό παράγοντα και μια χρωστική ουσία.